

Specialistenteam Au 15 keer op pad naar

Sinds januari vorig jaar heeft Nederland de artikel-10-status voor de ziekte van Aujeszky. Het PVV beheert de draaiboeken voor als er toch een verdenking plaatsvindt. De GD heeft 24 uur per dag, 7 dagen per week een varkensdierenarts beschikbaar die op pad wordt gestuurd naar een verdacht bedrijf. Wat er na een telefoontje door de PVV gebeurt, vertelt varkensdierenarts Tom Duinhof.

Het komt zo eens per 3 maanden voor. De 'varkensdierenarts met pieperdienst' wordt gebeld door het PVV over een Aujeszky-verdenking. Deze verdenking kan op drie manieren ontstaan (zie kader). Of doordat de eigen dierenarts van het varkensbedrijf vanwege klinische verschijnselen aan Aujeszky denkt. Of omdat er uit het verplichte bloedonderzoek een ongunstige uitslag komt, die is bevestigd door het lab van het CVI in Lelystad.

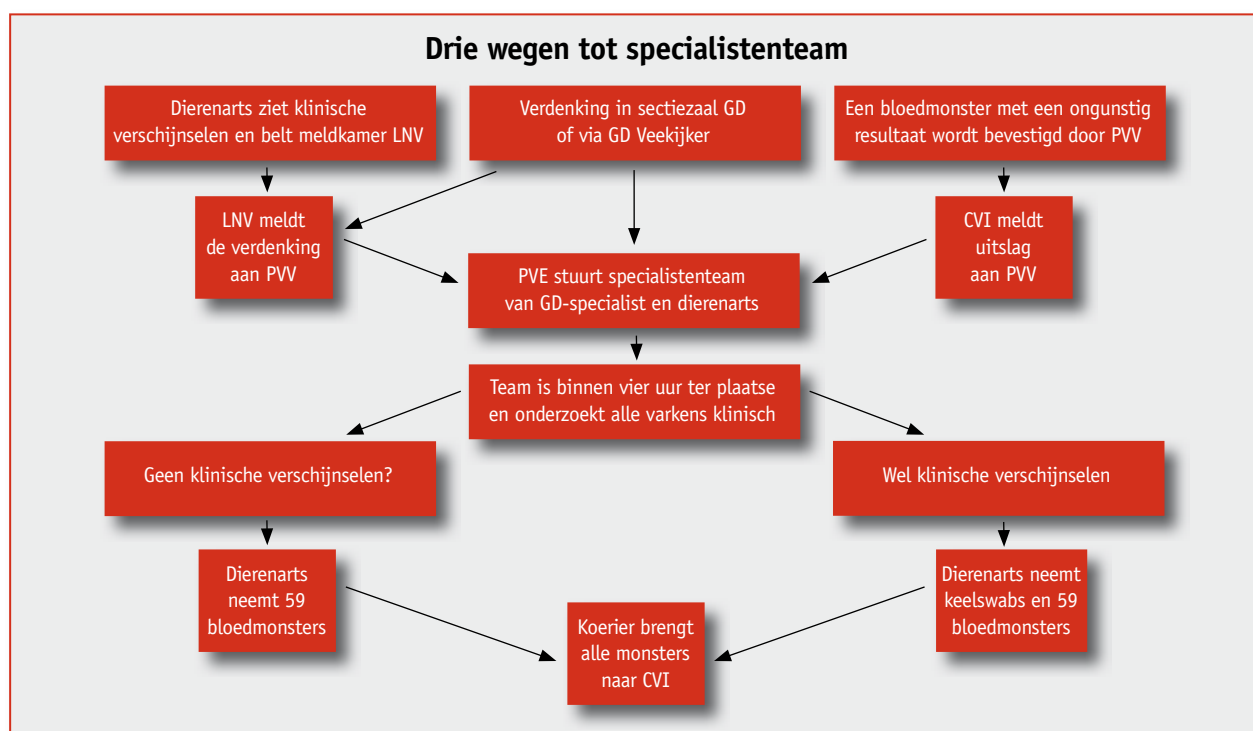
Binnen vier uur ter plaatse

Als het PVV belt moet er een specialistenteam naar het verdachte bedrijf. Dit team bestaat uit de varkensdierenarts van de GD en de eigen dierenarts van de varkenshouder. De GD informeert de varkenshouder telefonisch en is binnen vier uur op het verdachte bedrijf. "Soms is dat krap", vertelt Duinhof. "Je moet nog wat spullen pakken en als je dan nog naar Zeeland of Zuid-Limburg

moet, heb je je tijd wel nodig."

Duinhof laat de speciale ZvA-kist zien die de dierenarts van dienst dan meeneemt. Hierin zitten bijvoorbeeld handschoenen, een mondkapje, naalden, een bekspreider en andere materialen om de monsters te nemen, maar ook een zaklantaarn en de brieven van het PVV die hij na het bezoek bij de varkenshouder moet achterlaten.

Als er klinisch zieke of verdachte dieren op het bedrijf worden aangetroffen, neemt het team van 10 zieke dieren een keelswab. Met een soort wattenstaafje wordt een monster van het keelslijm van de varkens genomen. Verder nemen ze afhankelijk van de bedrijfsgrootte van 59 dieren een bloedmonster. Als er geen klinische verschijnselen worden gevonden, blijft het bezoek van de specialisten beperkt tot alleen het nemen van de 59 bloedmonsters te beginnen in de afdeling van het verdachte dier.

jeszky verdenking

Vijftien keer op pad

Het draaiboek op basis waarvan het specialistenteam handelt, is opgesteld door het PVV en bestaat sinds 2007. In dat jaar had Nederland de artikel 9-status met vaccinatieverbod. Na het verkrijgen van de artikel 10-status is het draaiboek aangepast.

De GD is sinds 2007 15 keer opgeroepen bij een verdenking. In alle gevallen ging het om een niet-negatief bloedonderzoek. "Dus de test werkt heel goed", concludeert Duinhof hieruit. "In al die duizenden monsters die de afgelopen jaren zijn getest, zijn er maar 15 keer monsters onterecht als niet-negatief of niet te bepalen aangewezen. Bovendien wordt het aantal niet-negatieve monsters per jaar minder."

Duinhof heeft nooit getwijfeld op een bedrijf over Aujeszky. "Soms zijn er wel wat zieke varkens en denk je aan griep, maar Aujeszky ben ik gelukkig niet tegengekomen."

Soms zijn meerdere monsters per bedrijf niet-negatief. "Dan zou er iets kunnen zijn. Maar tot nu toe bleken dat oudere zeugen of beren waarbij je nog afweerstoffen uit een vaccinatie aantoonde. Met een andere test kijken we dan of die afweerstoffen 'vaccinatietiters' zijn, en dat bleek tot nu toe altijd het geval. Er zijn na nader onderzoek dus nooit besmettingen aangetoond."

Op de vraag welk bezoek Duinhof nog het meest voor de geest staat, hoeft hij niet lang na te denken. "Dat is de eerste in 2007. Het ging om een koe met likzucht. Dat kan door Aujeszky komen. Toen we ter plaatse kwamen, konden we gelukkig Aujeszky gelijk uitsluiten, want de varkens op dat bedrijf hadden nergens last van, en de koe had al goed gereageerd op een behandeling tegen slepende melkziekte."

Varkensbedrijf geblokkeerd

De varkenshouders waarbij de specialistenteams op bezoek zijn geweest, waren over het algemeen niet heel bezorgd, zegt Duinhof. Ze mogen tijdelijk geen varkens afvoeren en hopen dat de blokkade snel wordt opgeheven, maar Duinhof heeft tot nu toe geen varkenshouders getroffen die zelf dachten dat er Aujeszky op hun bedrijf was. Ook de samenwerking met de dierenartsenpraktijken verliep tot nu toe goed.

De bloed- en eventuele keelwabmonsters die het specialistenteam neemt gaan direct per koerier naar het lab van het CVI in Lelystad. De uitslag kan al de volgende dag bekend zijn, dus een blokkade duurt meestal minder dan een etmaal. Als alle monsters per koerier zijn verzonden, zit de taak voor de GD-dierenarts er op. Als de dierenarts weer in Deventer is bij de GD, vult hij zijn rapport in en levert zijn kist in. Die wordt ontsmet en weer aangevuld voor een volgend bezoek.

